Harriët Teeuw
Hoofdweg 243
8475 CA Nijeholtpade
hteeuw@deruimte-info.nl

Aan

Gemeenteraad Weststellingwerf

Nijeholtpade, 25-11-2021

Onderwerp: Vaktherapie binnen de Inkoopprocedure Specialistische Jeugdzorg Friesland

Geachte gemeenteraad, geachte raadsleden,

We realiseren ons dat het voor u veel betekent dat de aanbesteding van de Specialistische Jeugdzorg van tafel is gehaald door de rechterlijke uitspraak. Er is veel werk verzet en het kost tijd, geld en energie om het aanbestedingsproces opnieuw te moeten starten.

Als vaktherapeuten staan we achter het feit dat er iets zal moeten veranderen in de Specialistische Jeugdzorg. Het is van belang om goede en gevarieerde zorg in te kopen, dichtbij huis, met voldoende keuzemogelijkheden voor de jeugdigen. Wij onderschrijven ook het belang dat de jeugdzorg betaalbaar blijft, met goede kwaliteitsstandaarden en ervaren, goed geschoolde professionals.
Bent u er echter van op de hoogte dat, als de eisen gelijk blijven in de nieuwe aanbesteding, vaktherapeuten ook bij de volgende inkoopronde niet als zelfstandig zorgaanbieder ingekocht kunnen worden? Realiseert u zich dat dit betekent dat de jeugdigen die baat hebben bij het non-verbale en ervaringsgerichte karakter van vaktherapie niet of niet tijdig passende hulp kunnen ontvangen? We zullen hieronder verder op de consequenties ingaan en uitleggen waarom de gestelde eisen kostenverhogend zijn, geen hogere kwaliteit biedt en niet conform de regelgeving is.

Consequenties

De insteek van SDF om non-verbale en ervaringsgerichte therapie alleen in onderaanneming mogelijk te maken, in combinatie met de eis dat de hoofdaannemer 20% van de tijd aan de cliënt moet besteden, leidt tot een lagere efficiëntie in de zorg en verstoring van het therapeutisch proces, met als gevolg een lagere 'opbrengst'. Wij onderschrijven het belang van overleg met andere behandelaars; overlegmomenten met andere disciplines zijn gemeengoed in onze trajecten.
Het veronderstelde kwaliteitsniveau van een hoofdaannemer rechtvaardigt echter niet de gekozen route dat de hoofdaannemer per cliënt een-vijfde van de toegekende tijd zélf aan de client moet besteden. Naast dat dit een behoorlijke druk legt op de organisatie van de hoofdaannemer (inefficiëntie), kan een tweede behandelaar het therapeutisch proces met een kind vertragen of verstoren, waardoor een behandeling mogelijk langer duurt. Dit werkt kostenverhogend.
Vaktherapeuten zijn volledig bevoegde professionals om deze zorg zelfstandig te kunnen bieden en zijn hiervoor ook opgeleid en gekwalificeerd. Dit zullen we hieronder nader toelichten.

Vaktherapie in de Specialistische Jeugdzorg

Vaktherapeuten werken van oudsher al binnen de jeugdzorg. Vaktherapie is te vinden in de actuele GGZ-standaarden Landelijke samenwerkingsafspraken jeugd (paragraaf 5.2) en Organisatie van zorg voor kinderen en jongeren met Psychische klachten (paragraaf 5.2). De samenvattingskaart is hier te downloaden. U leest dat vaktherapeuten zelfstandig kunnen worden ingezet binnen zowel de Generalistische basis jeugd-ggz als binnen de Gespecialiseerde jeugd-ggz.
De VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) heeft op haar website belangrijkste vragen over vaktherapie en de inkoop van jeugdhulp door gemeenten op een rijtje gezet. Vaktherapeuten worden expliciet genoemd omdat zij een eigen specialisme hebben en over specifieke expertise beschikken. Zie hier voor de factsheet.

Wanneer Sociaal Domein Fryslân blijft bij het uitgangspunt dat vaktherapie alleen nog in onderaanneming ingezet kan worden, gaat zij hiermee dan ook in tegen de algemeen aanvaarde regels en richtlijnen. Ook de veronderstelling dat vaktherapie onder de complementaire zorg valt, is strijdig met bovenstaande regels.

Register Vaktherapie – borging professionaliteit en kwaliteit

Met een registratie in het Register Vaktherapie is de kwaliteit van vaktherapeuten geborgd. Een SKJ-registratie kan geen harde eis zijn voor vaktherapeuten. Er zijn in Friesland praktijken voor vaktherapie die er *als praktijk* voor kiezen om SKJ-geregistreerd te zijn, omdat zij ook hulpverlening bieden waarbij het nodig is om als gezinsprofessional geregistreerd te zijn. Er zijn echter ook vaktherapeuten die *alleen* vaktherapie bieden. We realiseren ons dat er verwarring is ontstaan over de registratie van vaktherapeuten in relatie tot de SKJ en zetten hieronder uiteen hoe de registratie van vaktherapeuten plaatsvindt en de professionaliteit wordt geborgd.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) maakt op haar website duidelijk dat een SKJ-registratie voor vaktherapeuten niet geëist kan worden. Hetzelfde is te lezen in de GGZ-standaarden (Paragraaf 9.1.3) . Het Register Vaktherapie is een erkend register en als zodanig volledig gelijk aan de standaarden van de SKJ. Voor vaktherapeuten geldt dat zij een eigen specialisme hebben en over specifieke expertise beschikken. Zij kunnen daarom als niet-SKJ-geregistreerd professional worden ingezet op basis van de 'tenzij-bepaling' (bJW 5.1.1). Dit is met name aan de orde als zelfstandig gevestigde vaktherapeuten ingezet worden. Deze tenzij-bepaling staat in het Besluit Jeugdwet en mag daarom niet ter zijde geschoven worden.

In gesprek

Wanneer de Friese Gemeentes ervoor kiezen om de jeugdhulp weer via een aanbestedingsproces in te kopen willen we u met nadruk vragen om er zorg voor te dragen dat er een breed en efficiënt jeugdzorgaanbod komt.
We vragen om erkenning van ons vakgebied als zelfstandige behandeling binnen de Specialistische Jeugdzorg.

Graag gaan we met u het gesprek aan om deze brief en onze afzonderlijke expertises nader toe te lichten en samen met u de mogelijkheden te onderzoeken om vaktherapie beschikbaar te houden voor de jeugdigen in uw gemeente.

Wij zien uw uitnodiging hiervoor graag tegemoet!

Met vriendelijke groet,

Harriët Teeuw 